

**KOLOMBİYA'DA HÜKÜMET İLE ULUSAL KURTULUŞ ORDUSU (ELN) ARASINDA YÜRÜTÜLEN
BARIŞ GÖRÜŞMELERİ**

NİSAN 2016

Kolombiya hükümeti 30 Mart 2016 tarihinde yaptığı bir açıklamayla ülkedeki en büyük ikinci silahlı örgüt olan Ulusal Kurtuluş Ordusu (ELN) ile resmi müzakerelere başladığını resmen ilan etmiştir. Aşağıdaki özel bilgi notu yakın dönemde başlayan bu barış görüşmelerine ilişkin bazı güncellemeler içermektedir.¹

Örgüte İlişkin Kısa Tarihsel Bilgi

ELN Örgütü Kolombiya'da yaşanan ve adına *La Violencia* (Şiddet Yılları) denilen iç savaş sonrasında Kolombiya'daki sosyal sınıflar arasındaki eşitsizliğin de etkisiyle 1964'de ortaya çıkmış bir örgüttür. Bir gerilla hareketi şeklinde örgütlenen, özgürlükçü ve Marksist teolojiye inanan karma öğrenci gruplarının oluşturduğu örgütte, Katolik radikallerin yanı sıra Küba'da yaşanan devrimi Kolombiya'da da gerçekleştirmek isteyen solcu aydınlar da yer almaktaydı. Örgüt yeraltı kaynaklarının özelleştirilmesine karşı çıkarken, ülkedeki zenginlere karşı yoksulları temsil ettiğini de iddia etmekteydi.

Yoğunlukla Kolombiya'nın Kuzeydoğu bölgesinde faaliyet yürüten ELN örgütü özellikle Aracua, Narino ve Santander bölgelerinde çok güçlüdür. Örgütün yaklaşık 1400 üyesinin olduğu tahmin edilmektedir. On yıllardır FARC örgütüyle ELN arasında süren çekişmenin yanı sıra paramiliter örgütlerle devlet güvenlik güçlerinin örgüte yönelik şiddetli saldırıları sebebiyle ELN örgütünün gücü ilk dönemlere göre zayıflamıştır. ELN örgütü kendisini finanse etmek için aralarında adam kaçırma, gasp ve uyuşturucu ticareti gibi işler olmak üzere çok sayıda farklı yasadışı faaliyette bulunmaktadır. ELN örgütü 1990'lı ve 2000'li yıllar arasında Kolombiya hükümeti ile FARC arasında gerçekleşen barış görüşmeleri müzakerelerinde yer almamıştır.

Kendisini bir direniş hareketi olarak gören örgüt, FARC örgütüne kıyasla daha katılımcı bir örgütsel yapıya sahiptir.

---

¹ Bu bilgi notun hazırlandığı 13 Nisan 2016 tarihine kadar doğrudur.

Bariş Anlaşması

52 yıllık bir tarihe sahip olan ELN bu dönem içinde 3 kez bariş görüşmeleri gerçekleştirmiştir. İki taraf son iki yıldır birbirleriyle keşif görüşmeleri yapmaktadırlar ancak bu görüşmeler ELN örgütünün sürdürdüğü adam kaçıрма ve gasp olayları sebebiyle sık sık kesintiye uğramaktadır. Örgüt ile yapılan en son görüşme dizisi ise Venezuela'nın başkenti Caracas'ta ELN örgütünün elinde tuttuğu 2 rehine'yi serbest bırakmasının akabinde gerçekleşmiştir. ELN ile bariş görüşmelerinin başladığına dair bildirim, ülkedeki en büyük silahlı örgüt olan FARC'ın 3 yıl süren bariş müzakerelerine rağmen anlaşmanın imzalanması için belirlenen son tarihte anlaşmayı imzalamaması üzerine yapılmıştır.² Her iki taraf resmi bariş görüşmelerinin Ekvator'un başkenti Quito şehrinde başlaması için aşağıdaki 6 maddeden oluşan gündem üzerinde anlaştıklarını ifade etmişlerdir.

6 maddeden oluşan tartışılacak gündem konuları şunlardır:

- Barişin yapılandırılması sürecine toplumun katılımı
- Bariş için demokrasi
- Bariş için değişim
- Mağdurlar
- Silahlı çatışmaların sona erdirilmesi
- Uygulama³

Anlaşma Kolombiya hükümeti adına müzakereleri yürüten Frank Pearl ile ELN örgüt lideri Antonio García arasında imzalanmıştır. Bariş görüşmelerinin, süreç için garantör ülke olacaklarını ifade eden Venezuela, Şili, Brezilya, Ekvator ve Küba gibi ülkelerde gerçekleşmesi beklenmektedir. Ancak ortaya konulan bazı şartlar sebebiyle sürecin bazı engellerle karşılaşması da ihtimal dahilindedir. Örneğin, Kolombiya devlet başkanı Santos, Caracas'ta yaptığı ve televizyonlarda yayınlanan bir basın toplantısında açıkça ELN örgütü elinde esirler tuttuğu sürece hükümetin bu örgütle hiçbir pazarlık yapmayacağını ifade etmiştir. Bunun üzerine ELN örgütü elinde tuttuğu 2 esiri serbest bırakmıştır.

---

² Bkz: <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/30/colombia-starts-peace-talks-with-eln-countrys-second-biggest-guerrilla-group>

³ Bkz: <http://www.eltiempo.com/contenido/politica/proceso-de-paz/ARCHIVO/ARCHIVO-16549986-0.pdf>

ELN komutanı ve barış sürecinde örgütün müzakerecisi olarak görev yapan Pablo Beltran, müzakereler devam ederken uygulanacak çift taraflı ateşkesin memnuniyet verici olacağını ifade etmiştir. ELN örgütü ile barış sağlanmasına yönelik çabalar FARC ile yürütülen barış müzakerelerinden ayrı ve farklıdır.

Müzakerelerin gerçekleşme İmkani

ELN ile sürdürülen barış anlaşması görüşmelerinin, FARC ile sürdürülen müzakere sürecinden olumlu fayda göreceğine şüphe yoktur. Örneğin, mağdurların hakları her iki barış görüşmesi sürecinde temel bir nokta olarak belirlenmiş, Kolombiya devlet başkanı Santos'ta bu soruna yanıt olunması noktasında belli önlemler alınması ve kurumlar oluşturulması için harekete geçmiştir.

ELN'nin sahip olduğu yapının sürecin önüne engeller çıkarması da ihtimal dahilindedir. ELN örgütü hiyerarşik bir yapısı olan FARC örgütüne göre yatay eksenli bir örgütlenme yapısına sahiptir ve bu örgütlenme şekli barışa yönelik atılacak en iyi adımlar konusunda farklı kademeler arasında anlaşmazlık çıkmasına sebep olabilir. Bir önceki görüşmeleri tıkayan konuların neler olduğuna bakıldığında ise karşımıza silahların bırakılması ve topluma yeniden kazandırma gibi konular çıkmaktadır.

Yakın dönemdeki medya haberlerine bakıldığında ELN örgütünün devlet başkanı Santos'un müzakereler için adam kaçırmaya olaylarının durdurulması yönündeki şartını yerine getirip getirmeyeceği konusunda akıllarda ciddi şüpheler oluşmaktadır. Örgütün gelir kaynaklarından en önemlisi adam kaçırmaya eylemleridir ve bu eylemlerin durması örgütün ekonomik kaynakları üzerinde olumsuz etkide bulunabilir. ELN ile yapılacak bir barış anlaşması ortaya ilginç sonuçlar da çıkarabilir. Örneğin FARC örgütünde yer alan ancak FARC örgütünün Kolombiya hükümeti ile yaptığı barış anlaşmasını kabul etmeyip silahtan arınmayan, bunun karşılığında başka bir örgüte ve genellikle ELN örgütüne geçmek isteyen FARC üyelerinin ELN örgütüne yönelmesinde önüne de geçilmiş olacaktır. Bu gelişme

örgütlerin eleman kazanmasının önüne geçeceği gibi, şiddetin dayanıklılığını da etkileyecektir. Silahlı savaşçıların terhis edilmesi süreci bir bütün olarak beraberinde benzer endişeler de getirmektedir. Bazı yorumcular FARC ve ELN örgütlerinin çok sayıda savaşçıya sahip olması sebebiyle hükümetin gerilları sivillerden nasıl ayırt edebileceğine dair kuşkular ifade etmektedir. Bunun yanı sıra bir anlaşmaya rağmen Kolombiya ordusunun ELN örgütüne yönelik saldırılarına devam etmesi de örgüt üyelerini kızdırmaya yetecek bir sebeptir.

Kaynakça:

“Acuerdo de diálogos para la paz de Colombia entre el gobierno nacional y el ejército de liberación nacional.” (March 2016) at

<http://www.eltiempo.com/contenido/politica/proceso-de-paz/ARCHIVO/ARCHIVO-16549986-0.pdf>.

BBC News, “Colombia ELN: Government and Rebels to Hold Peace Talks”, (30 March 2016) at: <http://www.bbc.co.uk/news/world-latin-america-35925934>.

Brozinsky, Sibylla, “Colombia Starts Peace Talks with ELN, country’s second biggest guerrilla group”, *The Guardian* (30 March 2016), at:

<http://www.theguardian.com/world/2016/mar/30/colombia-starts-peace-talks-with-eln-countrys-second-biggest-guerrilla-group>.

International Crisis Group “The Colombian Government’s First Official Talks with the ELN”, (31 March 2016) at: <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/statements/the-colombian-government-s-first-official-peace-talks-with-the-eln.aspx>.

Isacson, Adam, “A Three-Player Chess Game: Colombia’s Peace Talks with ELN – and FARC”, *World Politics Review*, (5 April 2016) at:

<http://www.worldpoliticsreview.com/articles/18397/a-three-player-chess-game-colombia-s-peace-talks-with-eln-and-farc>.

Lohmuller, Michael, “FARC Peace Talks Provide Model, Few Shortcuts for ELN

Negotiations”, *Insight Crime* (30 March 2016) at: <http://www.insightcrime.org/news-analysis/farc-peace-talks-provide-model-few-shortcuts-for-eln-negotiations>.